

Posudek vedoucí bakalářské práce Zuzany Hrabánkové „Autorská osobnost Jakuby Katalpy a charakterizace vybraného prozaického díla“

(Ústav české literatury a komparatistiky, FF UK, Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání)

Cíl práce, její účel a směřování

Zuzana Hrabánková si jako téma své bakalářské práce zvolila prozaickou tvorbu Jakuby Katalpy. Z jejího dosavadního díla si vybrala tři romány, které vznikly v průběhu osmi let (2012–2020), jedná se o *Němce* (2012), *Doupě* (2017) a *Zuzanin dech* (2020), a zároveň se stylově vymykají jejím prvním dvěma publikovaným prózám *Je hlína k snědku?* (2006) a *Hořké moře* (2008). Vybrané romány mohou reprezentovat určitou společnou tendenci v psaní autorky, kterou je např. volba obdobné vyprávěcí strategie a případně téma „velkých dějin“ 20. století v pozadí příběhu. Všechny tři uvedené romány byly vydány v nakladatelství *Host*, což zdánlivě a vzhledem ke zmíněnému tématu jednotlivce v soukolí „velkých dějin“, koresponduje do jisté míry s určitou nakladatelskou strategií (obdobně prózy Aleny Mornštajnové, Kateřiny Tučkové nebo Petry Klabouchové).

Cílem této bakalářské práce je vybrané romány charakterizovat a postihnout jejich společné rysy. Volbu tří románů lze tedy zdůvodnit výše uvedenými argumenty, zároveň Zuzana Hrabánková nepopírá, že v ní sehrály roli i její subjektivní čtenářské preference. Diplomantka si vytyčila, že se bude soustředit na naratologickou analýzu těchto románů, a blíže bude uvažovat o kategorii vypravěče (v souvislosti s časem), postav a prostoru. Podle tohoto záměru je bakalářská práce rovněž členěna, v závěru je pak připojena ještě krátká kapitola, v níž autorka svá dosavadní zjištění shrnuje, komparuje a sumarizuje, tuto kapitolu nazvanou *Souhrnná komparace vybraných románů* pokládám v kontextu práce snad za nejpodstatnější. Zdá se mi totiž, že pro Zuzanu Hrabánkovou bylo v procesu psaní bakalářské práce asi nejobtížnější „přestoupit“ z roviny popisu dějové linky příběhů k uchopení narativních kategorií a k formulaci otázek, jaký mohou mít v textu význam a jakou roli mohou sehrávat ve čtenářském rozumění těchto románových světů.

Metodologie a práce s odbornou literaturou

Metodologické východisko bakalářské práce tvoří vzhledem ke zvolené snaze o naratologickou analýzu především studie Gerarda Genetta, Lubomíra Doležela, Shlomith Rimmon-Kenanové, Seymora Chatmana, Daniely Hodrové (k literární postavě), T. Kubička a P. A. Bílka aj.

Styl a prezentace

Bakalářská práce je převážně deskriptivního charakteru, v některých momentech textu je škoda, že od popisu nejde autorka dále k interpretaci. Značnou pozornost věnuje postavám a jejich pozici v textu a funkci ve vztahu k ději. Například kategorii prostoru diplomantka ve svých úvahách podřizuje postavám, jak je vnímají či jak si je přisvojují.

Na základě textu této bakalářské práce se mi zdá, že postava a její city, pociťování, vnímání či vývoj, je pro Katalpu a její psaní v těchto zvolených románech tím nejzásadnějším prvkem. Ráda bych položila i otázku k obhajobě v tomto směru, zda by právě postava a její stavba nemohla být tím distinktivním rysem, který je pro Katalpu specifický a odlišuje její psaní od jiných autorek publikujících v *Hostu* (jak uvedeno v úvodu posudku). Totiž ani popsaná dominantní vyprávěcí strategie, jak Zuzana Hrabánková konstatuje, jedná se o heterodiegetického vypravěče za použití vnitřní fokalizace, není v kontextu hostovských autorek nijak neobvyklá.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Práce se drží navržených linií a kategorií narativní analýzy, a nemá příliš ambice z tohoto rámce vystoupit. Nicméně se domnívám, že text práce jako celek splňuje základní požadavky kladené na bakalářskou práci.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a jako vedoucí navrhuji hodnocení **velmi dobře**, v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze dne 10. 8. 2023

Mgr. Andrea Králíková, Ph.D.